

СЕКЦИЯ 6

ПРОБЛЕМЫ МЕТОДИКИ И ДИДАКТИКИ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

*М.И. Божкова,
И.И. Новосельцева
Белорусский государственный
экономический университет (г. Минск)*

КАМУНІКАТЫЎНЫ АСПЕКТ ВУЧЭБНАГА ДАПАМОЖНІКА «БЕЛАРУСКАЯ МОВА ДЛЯ СТУДЭНТАЎ-ЭКАНАМІСТАЎ»

Метадычнае забеспячэнне вучэбнага працэсу з улікам профілю навучання — адзін з фактараў павышэння ўзроўню матывацыі навучання мове спецыяльнасці. Паколькі будучы спецыяліст у галіне эканомікі павінен умець свабодна разважаць па-беларуску на прафесійныя тэмы, адэкватна ўспрымаць і самастойна рэпрадуктаваць любую інфармацыю, то перад стваральнікамі дапаможніка паўстае праблема далейшага пашырэння і развіцця моўных ведаў і навыкаў будучых эканамістаў.

Як вядома, падручнік — цэласная метадычная сістэма, увасобленая ў канкрэтным матэрыяле, якая ставіць канкрэтную для дадзенага этапа і дадзенай аўдыторыі мэту і пэўным чынам арганізуе вучэбны працэс. Мэта вучэбнага дапаможніка «Беларуская мова для студэнтаў-эканамістаў» (рацыянальнага падручніка з улікам спецыфікі ўніверсітэта, камунікацыйных патрэб навучэнцаў) — фарміраванне ў будучых эканамістаў моўнай і маўленчай дасведчанасці ў сферы абранай спецыяльнасці.

Адным з найбольш актуальных спосабаў вырашэння камунікацыйных задач, звязаных з навучаннем беларускай мове як мове спецыяльнасці, з'яўляецца работа з вучэбнымі тэкстамі. Кожны раздзел дапаможніка змяшчае тэкст з лексічнай базай да тэмы. Датэкставыя заданні актывізуюць тэрміналагічную лексіку, дапамогуць зняць граматычныя цяжкасці, асэнсаваць спецыфічныя асаблівасці некаторых форм слоў, сінтаксічных канструкцый і варыянтаў словаўжыванняў пры рабоце над перакладам у адпаведнасці з літаратурнымі і тэрміналагічнымі нормамі сучаснай мовы. Паслятэкставыя заданні прадугледжваюць абмеркаванне праблемных сітуацый па змесце тэксту, высвятленне ступені ўменняў студэнтаў узнаўляць і аналізаваць новы матэрыял.

Асабліва ўвага надаецца ў дапаможніку ўдасканаленню валодання студэнтамі моўнымі нормамі на аснове прафесійнай лексікі, камунікацыйнымі якасцямі маўлення, функцыянальнымі стылямі мовы ў вуснай і пісьмовай форме, асэнсаванню іх лексічных, марфалагічных і сінтаксічных асаблівасцей.

Галоўнай вучэбна-метадычнай адзінкай фарміравання ў студэнтаў маўленчай і камунікатыўнай кампетэнцыі з'яўляюцца спецыяльныя тэксты. У працэсе работы над тэкстам студэнты павінны навучыцца дзяліцца на сэнсавыя, лагічна завершаныя блокі, выдзяляць асноўную інфармацыю з пэўнай часткі тэксту, сцісла перадаваць змест тэксту, фармуляваць пытанні да кожнага абзаца, пісаць анатацыі і г.д. Пераклад прафесійна арыентаваных тэкстаў — і асноўны від работы на занятках, і форма кантролю ведаў, узроўню валодання студэнтамі мовай спецыяльнасці. У якасці матэрыялу для перакладу і анатацый выкарыстаны ўрыўкі з тэкстаў па эканамічных дысцыплінах, што вывучаюцца ў БДЭУ, са спецыяльных публікацый, манаграфій, часопісаў. Пры адборы тэкстаў для перакладу ўлічвалася іх змястоўная каштоўнасць і напоўненасць эканамічнымі тэрмінамі, актуальнасць і важнасць для студэнтаў, даступнасць, лагічная завершанасць, пераемнасць з папярэднім этапам навучання. Акрамя перадачы моўных сродкаў, тэксты, пакладзеныя ў аснову навучання, асвятляюць не толькі сацыяльна-эканамічныя праблемы, ператварэнні і перспектывы Беларусі, але і ўтрымліваюць карысную інфармацыю пра нацыянальную гісторыю, матэрыяльную і духоўную культуру, што паспрыяе выхаванню гарманічна развітай асобы з каштоўным пглядам на родную мову.

Аўтары спадзяюцца, што комплексная арганізацыя матэрыялу ў дапаможніку, насычанасць заданняў і практыкаванняў пасадзейнічаюць асобнаму самавыяўленню студэнтаў, фарміраванню іх камунікатыўнай кампетэнцыі ў прафесійнай маўленчай дзейнасці, дазваляць забяспечыць разнастайныя запатрабаванні вучэбнага працэсу пры навучанні беларускай мове як мове спецыяльнасці ў эканамічных вву.

Л.В. Бедрицкая
Белорусский государственный
экономический университет (г. Минск)

ВЗАИМОСВЯЗАННОСТЬ ЦЕЛЕЙ И СРЕДСТВ В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ

Важнейшим методологическим положением, на котором основывается система принципов обучения, является их обусловленность закономерностями обучения, которые отражают существенную, необходимую, устойчивую зависимость эффективности обучения от тех или иных факторов и условий. А одним из основополагающих принципов обучения иностранным языкам является принцип взаимосвязанного обучения всем видам речевой деятельности.

С точки зрения методики, взаимосвязанное обучение чтению, говорению и письму может рассматриваться в двух аспектах. Каждый из этих видов деятельности является не только целью, но и средством обучения. При отсутствии иноязычной среды и, естественно, реальной речевой потребности могут возникать трудности появления речевой интенции в выражении своей мысли на иностранном языке. Поэтому текст является не только наиболее доступным и надежным источником информации, но

Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт. Бібліятэка. 207
Белорусский государственный экономический университет. Библиотека.
Belarus State Economic University. Library.

<http://www.bseu.by>